

projekt

Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2009

25. – 30. septembra 2009
18. ročník

december 2008 – január 2009

obsah

1. poslanie » charakteristika » zámery » ciele » význam	3
2. štruktúra programu = časti + prvky	7
<i>Hlavný program</i>	9
<i>Sprievodný program</i>	10
<i>OFF program</i>	12
<i>Pracovný program</i>	12
<i>Vzdelávací program</i>	13
3. cieľové skupiny	15
4. propagácia » medializácia » dokumentácia	18
5. organizácia » realizácia	22
6. financovanie	22
7. časový plán	23
8. efektivita	25

1. poslanie ► charakteristika ► zámery ► ciele ► význam

poslanie

- vyhľadávať a prezentovať diela špičkového európskeho scénického umenia, svojou povahou netradičné, ktoré prinášajú nové témy, nastrojú znepokojivé otázky, vyjadrujú vyhranený postoj tvorcov, zároveň experimentujú s formou, inovujú výrazové prostriedky, objavujú nové metódy vyjadrenia a ako také sú predvojom súčasného scénického umenia a predznačujú jeho možné cesty do budúcnosti
- sprostredkovať hodnoty umenia verejnosti, naučiť ju vnímať náročnejšie tvorivé postupy, rozumieť posolstvu diel a umeleckej výpovedi, podporovať vedomie rozmanitosti kultúr, rozvíjať kreativitu, emocionalitu a etické hodnoty a prispievať tak k zvýšeniu kvality života
- slúžiť ako platforma pre výmenu skúseností a názorov, pre voľný pohyb myšlienok a nápadov, poskytovať príležitosť pre permanentný diškurz o závažných estetických a spoločenských otázkach, vytvárať protiváhu komerčnej kultúre a devalvácii hodnôt v spoločnosti

charakteristika

- Medzinárodný festival Divadelná Nitra je najväčším divadelným festivalom a jednou z najvýznamnejších medzinárodných aktivít v oblasti kultúry na Slovensku. Zároveň je uznávaným podujatím svojho druhu v európskom kontexte.
- Koná sa od jesene 1992 každý rok koncom septembra v Nitre.
- Je výberovou nesúťažnou prehliadkou špičkového európskeho – predovšetkým činoherného – divadla, prístupnou tanečnému, pohybovému, hudobnému, bábkovému i výtvarnému divadlu.
- Vyhľadáva netradičné, inovatívne a inšpiratívne scénické diela, oboznamuje s novými tendenciami a s novými menami tvorcov, obsahuje bohatý sprievodný a pracovný program, dáva priestor iným druhom umenia a prezentácii regionálnych kultúrnych aktivít, programovo sa venuje neformálnemu vzdelávaniu a práci s publikom.
- Vyznačuje sa pútavým programom, profesionálnou organizáciou a dobrou atmosférou, záujmom širokého okruhu publika a pozornosťou médií aj odborníkov z domova i zo zahraničia.
- Atmosféru otvorenosti, slobody a plodnej výmeny názorov oceňujú predovšetkým mladí ľudia, ktorí sú hlavnou cieľovou skupinou festivalu. Mimoriadne dôležitou skupinou sú aj profesionáli – kritici, publicisti, riaditelia festivalov, tvorcovia scénických diel zo Slovenska i zo zahraničia. Rozmanitou ponukou programu, predovšetkým sprievodného, množstvom partnerov a bohatou medializáciou sa festival otvára i širokej verejnosti.
- Konceptne a organizačne zastrešuje festival neštátny subjekt Asociácia Divadelná Nitra, do prípravy a realizácie festivalu sa zapája v priebehu roka 5 hlavných organizátorov a vyše 100 ďalších inštitúcií a firiem.

klúčové slová

- kreativita, inovatívnosť
- aktuálne témy, príťažlivé formy, nové tendencie
- netradičné výrazové prostriedky, provokatívne výpovede
- vychádzajúce hviezdy, slávne osobnosti
- rôznorodosť foriem, žánrov, postupov, názorov, poetík, mentalít ...
- rozmanitá ponuka programu, multimúzickosť, kvalita
- medzinárodná kultúrna výmena, služba profesionálom aj verejnosti
- neformálne vzdelávanie umením a k umeniu
- nové prvky programu a organizácie
- rozvoj dobrovoľníctva, práca s mladými ľuďmi
- jasné cieľové skupiny
- priateľská atmosféra
- poznanie, poučenie, potešenie

zámery

V súlade so základným poslaním bude Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2009 sledovať koncepčné zámery:

- prezentovať kvalitné európske divadlo – netradičné, hľadačské, inšpiratívne
- oboznamovať s dielami, osobnosťami a tendenciami súčasného slovenského divadla
- vyhľadávať a prezentovať nové mená tvorcov – „vychádzajúce hviezdy“
- prinášať aktuálne témy, príťažlivé formy, nové tendencie
- pokračovať v realizácii konzekventnej dramaturgie hlavného programu a z nej vyplývajúcej jasne artikulovanej a mediálne zaujímavej témy
- vyberať kvalitné, zaujímavé, rozmanité inscenácie s potenciálom osloviť diváka a zanechať v ňom silný zážitok
- rozvíjať potenciál festivalu ako produkčného partnera – pokračovať v tendencii produkcie resp. koprodukcii nových diel
- prekračovať hranice žánrov, zapájať do programu diela iných druhov umenia (film, literatúra, hudba, výtvarné umenie, rozhlas)
- poskytovať príležitosť pre prezentáciu regionálnej kultúry – tvorby pre dospelých i pre deti
- udržať pozornosť širokých vrstiev obyvateľstva a vysokú návštevnosť kvalitnou ponukou sprievodného programu

- rozvíjať systematickú spoluprácu so zahraničnými partnermi, v medzinárodných profesijných sieťach, rozširovať zahraničné kontakty, zúčastňovať sa na projektoch medzinárodnej spolupráce
- šíriť povedomie o festivale v zahraničí, získať väčší priestor v odborných periodikách v zahraničí formou odbornej reflexie i propagácie festivalu
- dávať priestor slovenským tvorcom pre prezentáciu novej tvorby, experiment, prácu s neoverenými textami a témami, iniciovať vznik nových diel

- poskytovať služby slovenským divadlám (informácie, vzdelávanie, propagácia, prezentácia), propagovať slovenských divadelných tvorcov a ich diela v zahraničí
- vytvárať podmienky pre výmenu názorov a skúseností, pre rozvoj divadelnej reflexie (diskusie, prednášky, konferencie, workshopy, mediálny priestor)
- pokračovať v realizácii dlhodobého programu neformálneho vzdelávania, výchovy k dobrovoľníctvu, rozvoja vzťahov s donormi a sponzormi (verejnosť, mladí ľudia, školy, dobrovoľníci, divadelní profesionáli, partneri, médiá, podnikateľská sféra)

- objavovať nové hracie priestory, vrátiť sa k praxi satelitov = miest, v ktorých sa uvádza program festivalu
- pokračovať v tlmočení všetkých predstavení do slovenského a do anglického jazyka
- uvádzať nové zložky programu, nové marketingové, informačné a komunikačné metódy
- udržať kvalitu PR, vysokú mieru medializácie a jej celoročne realizované formy
- pripraviť pôsobivý a funkčný vizuál nového ročníka, ako aj dostatok prehľadných informačných materiálov pre verejnosť a médiá
- pokračovať v orientácii na mladých ľudí, udržať vysoké percento návštevnosti podujatí a záujem individuálnych zahraničných hostí
- hľadať nové formy komunikácie s verejnosťou, osloviť ľudí rôzneho vkusu a vyznania a prostredníctvom hodnotnej produkcie im poskytnúť poznanie, poučenie i potešenie
- skvalitniť metódy v oblasti organizácie festivalu, zdokonaľovať pracovné tímy a výkony
- zabezpečiť náročné technické požiadavky súborov
- udržať úroveň organizácie a koordinácie ubytovania účastníkov a hostí festivalu
- rozvíjať plodnú spoluprácu s poradnými a realizačnými tímami, udržať kvalitný a zohratý štáb, pritiahnúť dostatočný počet dobrovoľníkov
- zúročiť skutočnosť existencie generálneho partnera v roku 2007 a 2008
- získať dostatočný objem financií, dosiahnuť vysokú mieru transparentnosti, dobrú organizáciu podujatia a dôsledný systém hodnotenia vlastnej činnosti
- pokračovať v efektívnom hospodárení a nakladaní s finančnými prostriedkami
- vytvoriť dobrú atmosféru a dať dianie na festivale pečať jedinečnosti
- dokumentovať činnosť a históriu festivalu.

ciele

Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2009 si kladie za cieľ:

- rozvíjať kultúrnu výmenu v rámci Európy
- pôsobiť inšpiratívne v slovenskom divadelnom a kultúrnom prostredí, prispieť k rozvoju možností prezentácie slovenských divadiel a slovenskej kultúry vôbec
- podnecovať a provokovať tvorcov, kultúrnych operátorov i návštevníkov festivalu
- podporovať rozmanitosť druhov umenia, metód umeleckej tvorby a jej vnímania
- pestovať vkus, fantáziu, empatiu, lásku ku kráse, toleranciu k inakosti
- orientovať sa na mladých ľudí, vyhľadávať menšinového diváka, no zároveň „otvoriť chrám umenia“ väčšine a tým zvýšiť záujem širokej verejnosti i médií o kultúru a umenie

- permanentne vytvárať protiváhu konzumnej kultúre, upevniť povest' festivalu ako dôležitej platformy polemickú k tradičnému a komerčnému umeniu
- prispieť k rozvoju osobnosti človeka a zvýšiť kvalitu jeho života.

význam

- Divadelná Nitra funguje ako platforma kultúrnej výmeny v rámci Európy, predovšetkým medzi jej Východom a Západom. Pre mnohé európske krajiny znamená často jedinú možnosť prezentácie ich divadelného umenia na Slovensku. (Počas 17 rokov sa v hlavnom programe Divadelnej Nitry uviedlo 159 inscenácií z 25 krajín Európy a z 3 krajín iných kontinentov a okrem toho 116 inscenácií zo Slovenska. Predstavení všetkých inscenácií hlavného programu sa odohralo 325).
- Systematické objavovanie a prezentovanie menej známych osobností (konceptný zámer: „vychádzajúce hviezdy“) si vyslúžilo uznanie nielen v divadelných kruhoch v zahraničí, ale aj na oficiálnych miestach, ako sú ministerstvá kultúry rôznych štátov, veľvyslanectvá a zahraničné kultúrne inštitúty na území SR, čoho dôkazom je dlhodobá efektívna spolupráca týchto subjektov s festivalom.
- Súčasťou pôsobenia v európskom priestore je pozícia Divadelnej Nitry ako kontaktného a informačného bodu na Slovensku pre zahraničie, propagátora slovenského divadla a partnera iných významných európskych festivalov a nadnárodných projektov (v roku 2008 to bol projekt Festivals in Transition 2 – Mobile Lab v spolupráci s 9 európskymi festivalmi).
- Divadelná Nitra rozvíja široké zázemie vzťahov s divadlami, odbornými divadelnými inštitúciami, zahraničnými inštitútmi, grantovými zdrojmi, partnermi z kultúry, podnikateľskej a mediálnej sféry.
- Divadelná Nitra má ambíciu trvalo rozvíjať vzájomnú synergiu rôznych druhov umenia, nielen divadelného, iniciovať a prezentovať regionálne kultúrne aktivity vrátane tvorby detí a pre deti.
- Poslaním Divadelnej Nitry je sprostredkovať poznanie, že umenie môže slúžiť ako dôležitý impulz k uvažovaniu o človeku, o spoločnosti, o svete, ako miesto objavovania hodnôt v sebe i mimo seba, ako príležitosť pre očistenie a obohatenie ducha. V tomto zmysle plní festival úlohu inšpirátora, prispieva k prehĺbeniu poznania a vzdelania, pestuje vzťah ku kultúre a zlepšuje kvalitu života.

2. štruktúra programu = časti + prvky

◀◀ ◀ ◀ ◀ časti programu

a) hlavný program

obsahuje zahraničné a slovenské inscenácie, zaradené na základe výberu z produkcie zúčastnených krajín alebo v koprodukcii festivalu, ako aj ceremoniál odovzdávania ocenení Dosky 2009. Uvádza špičkové, reprezentatívne a prínosné výsledky tvorby európskych divadiel, ako aj diela, ktoré vznikli v koprodukcii festivalu; oboznamuje účastníkov a návštevníkov festivalu s novými tendenciami a menami scénického umenia; rozvíja kultúrnu výmenu, mobilitu a spoluprácu v Európe; prezentuje zaujímavé výsledky tvorby, tendencie, osobnosti slovenského divadla súčasnosti na medzinárodnom fóre; rozširuje formy prezentácie slovenských divadiel a možnosti komunikácie slovenských tvorcov so zahraničím;

b) sprievodný program

obsahuje prehliadku európskeho filmu, projekty spolupráce s kultúrnymi inštitúciami a so školami a ďalšie podujatia prevažne regionálneho charakteru z rôznych oblastí umenia pre dospelých i pre deti. Aktivizuje sféru kultúry v meste a regióne; poskytuje príležitosť prezentovať jej výsledky počas konania festivalu; pestuje rozmanitosť umeleckých foriem a vyjadrení; sprostredkúva zahraničiu informácie o kultúrnom dianí v regióne; púta pozornosť širokej verejnosti na festival; dáva príležitosť pre kontakt s umením všetkým skupinám obyvateľstva vrátane detí; pestuje vzťah obyvateľov mesta a okolia k umeniu a zlepšuje kvalitu ich života;

c) OFF program – Otvorené festivalové fórum

dáva priestor mladým slovenským ale i zahraničným tvorcom vyskúšať si nové formy a postupy, hľadať netradičné formy umeleckého vyjadrenia zaujímavých a aktuálnych tém. Dôraz kladie na proces tvorby, pričom výsledok práce skupiny tvorcov je verejne prezentovaný počas festivalu – v podobe inscenovaného čítania, work in progress či dokonca novej inscenácie;

d) pracovný program

rozvíja komunikáciu, výmenu informácií, reflexiu a vzdelávanie divadelných profesionálov – ponúka workshopy, tréningy, semináre, konferencie, diskusie, stretnutia, prezentácie, publikácie; sprostredkúva poznatky a skúsenosti zo zahraničia v oblasti komunikácie, reflexie, fundraisingu; umožňuje výmenu skúseností prostredníctvom diskusií a networkingu; aktivizuje slovenskú divadelnú kritiku jej zapájaním do medzinárodných projektov; vytvára podmienky pre vznik spolupráce, kultúrnu výmenu a rozvoj kritickej reflexie;

e) vzdelávací program

prináša nové spôsoby komunikácie s najdôležitejšou cieľovou skupinou festivalu – mladými ľuďmi; zapája mladých ľudí do kultúrneho diania, pestuje ich vzťah k umeniu; udržiava tradíciu dobrovoľníctva a vzťah k dobrovoľníctvu, pracuje s dobrovoľníkmi a pripravuje pre nich vzdelávacie aktivity; spolupracuje so širšou verejnosťou, so základnými, základnými umeleckými, strednými a vysokými školami aj s pedagógmi týchto škôl a zapája ich do projektov neformálneho vzdelávania; prispieva k vyššej vzdelanosti publika v oblasti umenia, kultúry, manažmentu a spolupráce so zahraničím.

◀◀ ◀ ◀ ◀ ◀ Konkrétne, reálnu podobu dodávajú programu jednotlivé **prvky** ako základné, jasne rozpoznateľné a ľahko identifikovateľné zložky programu. Ich zaradenie v jednotlivých častiach programu zobrazuje tabuľka:

časti	prvky
<p>▶▶▶</p> <p>hlavný program</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentácia inscenácií Európy • (10 – 11 krajín) • prezentácia inscenácií zo Slovenska • Misunderstanding '89 – divadelná inscenácia v koprodukcii s divadlom Archa, Praha • DOSKY 2009
<p>▶▶</p> <p>sprievodný program</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Misunderstanding '89 – výstava fotografií, videoinštalácia, anketa a <i>Kaviareň '89</i> – diskusia • Nitra '89 – séria dokum.-prezentač. podujatí venovaných pripomenutiu udalostí z nov. '89 • film.eu – prehliadka súčasného európskeho filmu • Festival deťom • Divadelný jarmok • Biela noc • Nový priestor, nová hra – súčasná slovenská scénografia a nová dráma • poézia.sk – prednes a čítanie poézie a prózy • rozhlas.sk – odposluchy rozhlasových hier
<p>▶▶</p> <p>OFF program</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dunajská dráma – inscenované čítanie 9 textov od 10 autorov (z toho 9 zahraničných, 1 slovenský + realizácia v SR)
<p>▶▶</p> <p>pracovný program</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Raňajky s... – diskusia • Stretnutie slovenskej divadelnej kritiky – workshop • Pokračovanie projektu Mobile Lab siete F.I.T. • projekcie, prezentácie záznamov inscenácií • networking – stretnutia
<p>▶▶</p> <p>vzdelávací program</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ako na divadlo – neformálne vzdelávanie v oblasti vnímania divadelnej inscenácie (vybranej z hlavného programu) • Darujem ti tulipán – projekt integrácie hendikepovaných detí • e – learning na www.nitrafest.sk • podujatia sprievodného programu, ktoré sú súčasťou neformálneho vzdelávania • práca s dobrovoľníkmi

HLAVNÝ PROGRAM

▶▶ PREZENTÁCIA INSCENÁCIÍ ZO ZAHRAŇAČIA 10 – 11 KRAJÍN EURÓPY ▶ ▶ ▶

- predstavenie tvorby progresívnych tvorcov z vybraných európskych krajín, výber toho najzaujímavejšieho, čo za posledné sezóny v týchto krajinách vzniklo
- asi 12 inscenácií z krajín Európy: Maďarsko, Poľsko, Česká republika, ďalej Belgicko, Dánsko, Francúzsko, Rakúsko, Slovinsko / Chorvátsko, Nemecko, Litva, Rumunsko / Srbsko, Rusko, Španielsko, Veľká Británia a iné...
- prezentácia v Nitre, ale satelitne aj v Bratislave (Slovenské národné divadlo) a v Trnave (Divadlo Jána Palárika) Výber inscenácií sa uskutoční v spolupráci s poradnými orgánmi – Radou pre zahraničné divadlo, Radou pre výber divadiel zo Slovenska a s pomocou Zboru konzultantov – neformálnej siete poradcov festivalu (divadelní kritici, teoretici, dramaturgovia, riaditelia festivalov z krajín záujmu – spolu 44 konzultantov z 25 krajín Európy). Dôležitým prvkom kvality potvrdzujúcim správnosť výberu inscenácií zo zahraničia sú práve odporúčania konzultantov, získané ocenenia v domácich súťažiach a účasť na medzinárodných festivaloch. Z dôvodov sprístupnenia hodnôt programu festivalu rôznym cieľovým skupinám budú všetky zahraničné inscenácie založené na texte (okrem českého jazyka) simultánne tlmočené do slovenčiny a všetky slovenské a české inscenácie, ako aj zahraničné inscenácie (okrem GB) tlmočené do angličtiny (prostredníctvom slúchadiel alebo titulkov).

▶▶ PREZENTÁCIA INSCENÁCIÍ SLOVENSKA ▶ ▶ ▶

prezentácia vybraných inscenácií divadiel z uplynulej sezóny na Slovensku; 3 – 5 súborov

▶▶ MISUNDERSTANDING '89 ▶ ▶ ▶

nová divadelná inscenácia v koprodukcii s Divadlom Archa, Praha (SK – CZ)

- kultové pražské Divadlo Archa sa svojimi produkciami snaží reflektovať zásadné okamihy našich nedávnych dejín. V júni 2008 prezentovalo úspešný tematický večer Misunderstanding '68, na ktorý v roku 2009 nadviaže novou inscenáciou – tentoraz v spolupráci s festivalom Divadelná Nitra a ďalšími partnermi – Misunderstanding '89.
- inscenácia sa bude venovať splneným či nenaplneným očakávaniam a snom, vyprázdneným, ale i dodnes živým symbolom, stále platným či devalvovaným hodnotám, ktoré politické zmeny roku 1989 priniesli.
- východiskom dramaturgickej prípravy a divadelnej práce bude myšlienka: „*Nie vždy má to, čo sa zo spoločensko-politického hľadiska javí ako jednoznačne pozitívne, pozitívny dopad na súkromné životy obyčajných ľudí.*“

Večer Misunderstanding '89 bude mať dve základné zložky:

1. Dokumentárne divadlo

Divadelná inscenácia prepojená s odbornou diskusiou. Diskutujúcimi budú pozvaní odborníci (historici, sociológovia), politici a novinári. Súčasťou odbornej debaty budú projekcie, autentické nahrávky a rozhovory. Večer dokumentárneho divadla Misunderstanding '89 je vždy premiérou. Každá z týchto premiér sa bude odohrávať v inej krajine a bude vystavaná z hľadiska inej politickej situácie. Preto bude časť projektu premenlivá v závislosti od týchto zmien a každá premiéra originálna.

2. Sprievodné podujatie

Výstava fotografií, videoinštalácia, anketa a *Kaviareň 1989*, kde sa diváci po skončení predstavenia budú môcť stretnúť s debatujúcimi politikmi, novinármi a tvorcami projektu.

Plán prezentácií projektu Misunderstanding '89:

Jún 2009 – premiéra v Divadle Archa

September 2009 – premiéra na Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra

Október 2009 – premiéra v Berlíne (Akademie der Künste)

December 2009 – premiéra v New Yorku (Česká národní budova)

▶▶ DOSKY 2009 – ▶ ▶ ▶

slávnostné odovzdávanie ocenení v oblasti divadelnej tvorby uplynulej sezóny na Slovensku, ktorého je Asociácia Divadelná Nitra spoluorganizátorom; 14 ročník

SPRIEVODNÝ PROGRAM

▶▶ MISUNDERSTANDING '89 ▶ ▶ ▶

Sprievodné podujatie

- výstava fotografií, videoinštalácia, anketa a *Kaviareň 1989*, kde sa diváci po skončení predstavenia budú môcť stretnúť s debatujúcimi politikmi, novinármi a tvorcami projektu Misunderstanding '89. (viac o projekte – pozri časť HLAVNÝ PROGRAM – vyššie)

▶▶ NITRA '89 – PAMÄŤ REGIÓNŮ ▶ ▶ ▶

Asociácia Divadelná Nitra má v úmysle venovať väčší priestor spomienke a reflexii udalostí roku 1989.

Podujatia pod hlavičkou *Nitra '89 – pamäť regiónu* pripomenú, čo sa odohrávalo v novembri 1989 v regióne.

Projekt NITRA '89 – pamäť regiónu bude mať dve základné časti:

1. **prieskum a zber materiálu, dokumentácia** (fotografie, letáky, plagáty, publikácie, výstrižky z tlače, citáty, výroky a iné spomienky), február - jún 2009
2. **prezentácia**, ktorá bude mať 3 základné formy:
  - a) *Nitrianska verejnosť* – remake novín z prelomu rokov '89 – '90 v Nitre, koláž dobových fragmentov a ich reflexia v podaní súčasníkov; vydané 2 čísla – septembrové pri príležitosti festivalu s časťou v angličtine určenou zahraničným účastníkom festivalu, novembrové vydané k 17. novembru 2009; distribúcia – aj v školách
  - b) *Múzeum ilúzií* – interaktívna dokumentárna výstava; prezentuje fotografie, letáky, plagáty, publikácie, výstrižky z tlače, citáty, výroky a iné spomienky; umožňuje návštevníkom reagovať rôznymi spôsobmi na vystavené exponáty a udalosti roku '89 v Nitre
  - c) *89* – umelecká intervencia v uliciach a na námestiach mesta Nitra: číslica 89 spracovaná rôznymi umeleckými technikami inštalovanými v uliciach Nitry (od nálepiek na lavičkách či stĺpoch po veľkorozmerné výtvarné inštalácie); príprava a realizácia – nitrianski výtvarníci, študenti výtvarných odborov nitrianskych ZUŠ, študenti Katedry výtvarnej tvorby a výchovy Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

▶▶ FILM. EU – prehliadka európskeho filmu ▶ ▶ ▶

- stretnutia so súčasným progresívnym európskym hraným filmom – slovenským i zahraničným
- tvorba mladých režisérov a scenáristov alebo najnovšia tvorba už renomovaných filmových tvorcov, netradičné témy, trendy, výrazové prostriedky
- svojím dramaturgickým zameraním korešponujú vybrané filmy s inscenáciami hlavného programu
- cca 4 – 5 filmov

▶▶ FESTIVAL DEŤOM ▶ ▶ ▶

- bohatý program podujatí pre deti - divadelné a filmové predstavenia, prezentácia detských divadelných súborov, odposluch rozhlasovej hry, výchovný koncert, poézia pre deti, výtvarné a divadelné dielne, ale aj súťaže, hry, tvorivé podujatia, atrakcie a pouličné predstavenia

▶▶▶ **DIVADELNÝ JARMOK** ▶ ▶ ▶

- predaj výrobkov ľudového remesla, pouličné podujatia a atrakcie pre deti a dospelých, hry, výstavy, divadlá, koncerty, zábava, občerstvenie pre deti aj dospelých počas úvodných troch dní festivalu na námestí pred Divadlom Andreja Bagara

▶▶▶ **BIELA NOC** ▶ ▶ ▶

- nočná prehliadka výstav a výstavných priestorov Nitrianskej galérie, Ponitrianskeho múzea a Synagógy doplnená o zaujímavé a atraktívne podujatia v týchto inštitúciách či v uliciach centra mesta

▶▶▶ **NOVÝ PRIESTOR, NOVÁ HRA** ▶ ▶ ▶

- súčasná slovenská scénografia a nová dráma – najmladšia generácia scénografov a kostýmových výtvarníkov
- výstava, priestor na úvahu a diskusiu o vzťahu súčasnej drámy a divadelného priestoru
- akcia usporiadaná Divadelným ústavom v spolupráci s Asociáciou Divadelná Nitra a Nitrianskou galériou (Nitrianska galéria, september / október 2009)

▶▶▶ **POÉZIA.SK** ▶ ▶ ▶

- prezentácia laureátov Poděbradských dní poézie
- netradičné formy prezentácie poézie a prózy mladých autorov
- umelecký prednes detí

▶▶▶ **ROZHLAS.SK** ▶ ▶ ▶

- odposluchy rozhlasových hier pre dospelých aj pre deti
- prezentácia špičkovej tvorby Slovenského rozhlasu vrátane aktivít Experimentálneho štúdia SRO

OFF PROGRAM – OTVORENÉ FESTIVALOVÉ FÓRUM

▶▶ DONAUDRAMA© / DUNAJSKÁ DRÁMA© (desať krajín – desať autorov – jedna rieka – jedna hra) ▶ ▶ ▶

scénické čítanie v rámci festivalovej platformy Otvorené festivalové fórum (OFF)

- Z iniciatívy dramatika Bernharda Studlara a dramaturga Wolfganga Stahla, ktorí reprezentujú významné rakúske umelecké združenie Wiener Wortstaetten, sa v Rakúsku na sústreďení stretlo desať autorov z krajín, ktoré spája Dunaj, a spolu vytvorili 9 dramatických textov, ktoré tvoria jednu hru. Ich cieľom bolo iniciovať a podporovať spoluprácu medzi rakúskymi a zahraničnými autormi a autorkami a tvoriť texty, ktoré sa vyrovnávajú s témami ako vlasť, viera, moc, migrácia a svety práce.
- DONAUDRAMA© je desať autorov z krajín, ktoré spája Dunaj: Kerstin Specht (Nemecko), Robert Woelfl (Rakúsko), Ákos Németh (Maďarsko), Anna Grusková (Slovensko), Ugljesa Sajtinac (Srbsko), Nina Mitrovič (Chorvátsko), Peca Stefan (Rumunsko), Jurij Dačev (Bulharsko), Pavel Paduraru (Moldavsko) a Oleksandr Irvanec (Ukrajina)
- Témy (okrem spoločného motívu – rieky Dunaj) oscilujú od súkromných až po výrazne politické. Popri dramatických situáciách sa vyskytujú aj situácie humorné. Veľa textov sa vyrovnáva so socialistickou minulosťou.
- Asociácia Divadelná Nitra má záujem uchopiť tento zaujímavý dramatický útvar a preniesť ho na javisko vo forme inscenovaného čítania. V prípade vstupu ďalších partnerov by mohla vzniknúť aj samostatná medzinárodná inscenácia ako koprodukcia týchto partnerov (Wiener Workstaetten rokuje s Wiener Festwochen a ďalšími festivalmi).

PRACOVNÝ PROGRAM

▶▶ „RAŇAJKY S...“ ▶ ▶ ▶

doplňujúca aktivita hlavného programu – diskusia s vopred pozvanými osobnosťami (režiséri a ďalší tvorcovia inscenácií hlavného programu, osobnosti kultúrneho života)

- priestor na stretnutia festivalových návštevníkov a divákov s prítomnými umelcami a kritikmi
- dialógy moderované výnimočnými európskymi kritikmi (počet akcií 5, čas konania: 10.00 – 12.00, priestor: festivalový Meeting point v Divadle Andreja Bagara)
- reflexia divadelných predstavení predchádzajúceho dňa, posledný deň – reflexia festivalu ako celku

▶▶ STRETNUTIE SLOVENSKEJ DIVADELNEJ KRITIKY / workshop – ▶ ▶ ▶

pokračovanie workshopu s pôvodným názvom Smrť slovenskej divadelnej kritiky (2006, 2008)

- aktivizuje slovenskú divadelnú kritiku
- rozvíja profesijné zručnosti, inovuje metódy reflexie moderného divadelného umenia
- poskytuje priestor na výmenu názorov a ich publikovanie
- vytvára priestor pre komunikáciu s kritikmi s iných krajín

▶▶ MOBILE LAB ▶ ▶ ▶

neformálne pokračovanie projektu Mobile Lab siete F.I.T.

- umožní cca 3 mladým zahraničným kritikom účasť na festivale
- články, ktoré napíšu, budú uverejnené na webstránke festivalu,
- články, ktoré napíšu, budú uverejnené aj v odborných médiách krajiny, z ktorej kritici pochádzajú

▶▶ NETWORKING – STRETNUTIA ▶ ▶ ▶

- séria neformálnych stretnutí zahraničných účastníkov a hostí festivalu so slovenskými divadelníkmi

▶▶ PROJEKCIE, PREZENTÁCIE ▶ ▶ ▶

- prezentácie činnosti Divadelného ústavu v Bratislave, prípadne ďalších kultúrnych inštitúcií
- projekcie inscenácií z predchádzajúcich ročníkov Divadelnej Nitry podľa požiadaviek účastníkov DN

VZDELÁVACÍ P R O G R A M

▶▶ AKO NA DIVADLO ▶ ▶ ▶

ako premýšľať o divadle, ako porozumieť divadlu, ako tvoriť divadlo, ako ísť do divadla

- poslaním projektu je prostredníctvom neformálneho vzdelávania v oblasti divadelného umenia rozvíjať tradičné poznatky a skúsenosti mladých ľudí s divadlom a obohacovať ich vedomosti o súčasnom slovenskom a európskom divadle, divadelnej tvorbe a dramatických textoch
- nadväzuje na rovnomenný projekt uskutočnený v roku 2008
- roku 2010 bude projekt vo vhodnej forme rozšírený o neformálne vzdelávanie pedagógov, tak sa pedagógovia stanú významnou cieľovou skupinou festivalu

fázy:

- pozvať pedagógov zo škôl resp. katedier, ktoré sa zúčastnili rovnomenného projektu v roku 2008 k účasti na projekte 2009, ako aj ďalších pedagógov s predpokladaným záujmom o projekt; prostredníctvom nich, resp. vedení škôl osloviť pre účasť na projekte študentov vybraných stredných a vysokých škôl
- inštruktáž pedagogických účastníkov projektu o jeho zmysle, význame, obsahu a špeciálne o ich participácii na ňom; výber inscenácie, ktorej sa budú jednotlivé fázy projektu venovať
- čítanie a rozbor textu inscenácie – individuálne pri študentoch vysokých škôl, pri študentoch stredných škôl pod vedením pedagógov – ako súčasť vyučovania; štúdium podporných textov – výstrižky, recenzie, katalógy, odporúčaná literatúra
- stretnutie študentov + pedagógov s divadelnými lektormi – analýza dramatického textu a koncepcia inscenácie
- tvorivé hry – herecká, výtvarná, hudobná zložka inscenácie
- stretnutie študentov + pedagógov s tvorcami inscenácie
- návšteva predstavenia inscenácie
- diskusia o inscenácii s divadelnými kritikmi
- hodnotenie – feedback celého projektu formou hodnotiaceho dotazníka pre študentov
- 2-dňové sústredenie pre pedagógov – aktívne zapojenie pedagógov do aktivít projektu zameraných na jednu inscenáciu

▶▶ DARUJEM TI TULIPÁN ▶ ▶ ▶

kreativita – integrácia – solidarita

- projekt spolupráce Asociácie Divadelná Nitra, Slovenského rozhlasu a rôznych druhov škôl (Nitra – Bratislava) nadväzuje na úspešnú aktivitu výtvarných workshopov pre zrakovo postihnuté deti inšpirovanú rozhlasovou hrou a uskutočnenú v rámci Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2008
- v rámci viacerých spoločných aktivít a najmä záverečného integrovaného workshopu sa nevidiace a vidiace deti zoznamujú s rôznymi dielami umenia, rôznymi umeleckými technikami výtvarnej práce, ale aj so základmi Brailovho písma a počítačových slepeckých programov a spoločnou tvorbou rozvíjajú nielen svoju kreativitu, ale aj schopnosť komunikovať, odovzdávať si skúsenosti, učia sa empatii a pomáhajú si
- hlavným cieľom projektu je hľadať účinný spôsob ako rozvíjaním umeleckého talentu, kreativity a zručností slabozrakých a nevidiacich detí skvalitňovať ich život a ako zdravé deti učiť vážiť si hodnoty a pomáhať slabším.

▶▶ E – LEARNING O SÚČASNOM DIVADLE NA WWW.NITRAFEST.SK ▶ ▶ ▶

neformálne elektronické vzdelávanie širokej verejnosti s cieľom:

- rozvíjať s návštevníkmi festivalu komunikáciu prostredníctvom www stránky festivalu
  - netradičnou formou im sprístupniť čo najobsiahlejšie informácie o inscenácii, ktorú navštívia počas festivalu
  - pritiahnúť pozornosť a záujem verejnosti o súčasné európske divadlo
  - ponúknuť divákovi hlavného programu pridanú hodnotu vo forme možnosti neformálneho vzdelávania sa
- fázy:
- zverejnenie možnosti zapojiť sa do elektronického vzdelávania
  - poskytnutie veľkého množstva informácií o inscenácii vybranej do elektronického vzdelávania festivalom, účastník prechádza niekoľkými úrovňami získavania informácií a zároveň učenia sa
  - úspešným zvládnutím všetkých úrovní účastník získava zadarmo vstupenku na inscenáciu
  - analýza inscenácie - spoločná diskusia o inscenácii s členmi dramaturgickej rady pred festivalom
  - návšteva inscenácie počas festivalu
  - diskusia s tvorcami po predstavení

Prepojením tejto formy vzdelávania s osobnými diskusiami s tvorcami a členmi dramaturgickej rady, ako aj s možnosťou zdarma navštíviť inscenáciu môžu diváci získať komplexné informácie nielen ku konkrétnej inscenácii, ale aj o kontexte a úrovni európskeho divadla.

3. cieľové skupiny

▶▶ MLADÍ ĽUDIA – HLAVNÁ CIEĽOVÁ SKUPINA ▶ ▶ ▶

štruktúra cieľovej skupiny

publikum vo veku 16 až 30 rokov; mladí rozhladení ľudia, ktorí sa neboja riskovať, ktorých priťahujú nové, netradičné zážitky:

- študenti stredných a vysokých škôl všeobecne, zo Slovenska i zo zahraničia
- študenti spoločenskovedných a umenovedných odborov spolupracujúcich katedier Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
- študenti divadelných škôl – VŠMU v Bratislave, Akadémie umení v Banskej Bystrici, konzervatórií v Nitre, Bratislave, Topoľčanoch, Košiciach
- dobrovoľníci – študenti pracujúci pre festival

zábery

- poskytnúť mladým ľuďom príležitosť poznať a pochopiť zásadné problémy človeka a spoločnosti, ako aj tolerovať rozmanité postoje k týmto problémom
- posilniť vzťah mladých ľudí k nekomerčnej kultúre, pestovať ich vzťah k umeniu
- rozvíjať schopnosť mladých ľudí rozpoznať hodnoty divadelného diela
- poskytnúť mladým ľuďom poznatky o manažmente kultúrnych podujatí
- nabádať mladých ľudí k priamemu pôsobeniu v oblasti organizácie a realizácie kultúrnych aktivít
- pestovať vzťah mladých ľudí k dobrovoľníckej činnosti, ponúkať mladým ľuďom pocit spolupatričnosti, spoločnej energie a spoločného zážitku, ktorý dobrovoľníctvo so sebou prináša
- umožniť mladým ľuďom stretnutie s inými kultúrami, pestovať ich toleranciu a pochopenie kultúrnej diverzity a zvyšovať ich interkultúrne kompetencie

profity pre túto cieľovú skupinu

- ponuka rôznorodých podujatí určených primárne mladým ľuďom
- vysoký počet vstupeniek so študentskou zľavou na jednotlivé predstavenia hlavného programu
- zjednodušenie akreditácie, a tým prístupu na festivalové podujatia
- ponuka rezervácie lacného ubytovania
- odborná prax študentov spoločenskovedných a umenovedných odborov vysokých škôl v Asociácii Divadelná Nitra, odporúčania pre získanie kreditov
- konzultačná spolupráca pri projektoch alebo teoretických prácach študentov týkajúcich sa organizácie a prípravy kultúrneho podujatia, predovšetkým divadelného festivalu
- spolupráca pri príprave rôznorodých podujatí sprievodného programu festivalu
- prístup k informačným databázam Asociácie Divadelná Nitra
- využívanie médií sledovaných mladými ľuďmi na informovanie o festivale a na jeho propagáciu
- vzdelávacie a zábavné podujatia pre dobrovoľníkov zdarma
- vstup na predstavenia pre dobrovoľníkov zdarma

▶▶ PEDAGÓGOVIA – NITRA A OKOLIE ▶ ▶ ▶

štruktúra cieľovej skupiny

pedagógovia – stredná vzdelaná vrstva, ktorá je sama osebe žiadaným publikom a okrem toho vychováva a vzdeláva ďalšie generácie potenciálneho publika:

- pedagógovia nitrianskych stredných a vysokých škôl z Nitry a okolia
- pedagógovia predovšetkým spoločenskovedných odborov so záujmom participovať na neformálnom vzdelávaní mladých ľudí aj samých seba v oblasti tvorby a interpretácie divadelného diela

profity pre túto cieľovú skupinu

- systém zliav pre pedagógov participujúcich na neformálnom vzdelávaní mladých ľudí v oblasti tvorby a interpretácie divadelného diela
- spoznanie rôznorodých poetík, tém a osobností z európskeho divadla, špičkových diel zo Slovenska a kultúrnych aktivít Nitry a regiónu
- prehlbovanie schopnosti akceptovať nonkonformné témy a výrazové prostriedky v divadle, pestovanie vzťahu k umeniu, k nekomerčnej kultúre

▶▶ VEREJNOSŤ – NITRA A OKOLIE + SATELITY FESTIVALU (BRATISLAVA, TRNAVA) ▶ ▶ ▶

štruktúra cieľovej skupiny

- obyvatelia Nitry a okolia, rodiny s deťmi ako adresát podujatí predovšetkým sprievodného programu
- laická verejnosť z Nitry a Nitrianskeho kraja so záujmom o kultúru, najmä o divadlo
- rozširovaním inscenácií hlavného programu do iných miest aj laická verejnosť z Bratislavy a Trnavy ako satelitných miest Divadelnej Nitry

profity pre túto cieľovú skupinu

- hodnotné využitie voľného času
- trávenie voľného času kultivovanými aktivitami spoločne s rodinou
- oboznamovanie sa so zaujímavými témami, príbehmi a ich netradičnými riešeniami
- spoznanie rôznorodých poetík, tém a osobností z európskeho divadla, špičkových diel zo Slovenska a kultúrnych aktivít Nitry a regiónu
- získanie príležitostí na príjemné spoločenské stretnutia
- prehlbovanie svojho vzťahu k umeniu, k nekomerčnej kultúre, zvyšovanie kvality svojho života

▶▶ ODBORNÁ VEREJNOSŤ – SLOVENSKO – ZAHRANIČIE ▶ ▶ ▶

Slovensko

Festival permanentne hľadá formy, ako zvýšiť záujem slovenských divadelníkov a divadelných kritikov o festivalové podujatia. Preto ponúka odbornej verejnosti zo Slovenska zľavy na vstupnom na inscenácie uvádzané v hlavnom programe a OFF programe, účasť na pracovných podujatiach festivalu a na sprievodnom

programe, príležitosť získať kontakty s predstaviteľmi manažmentov zahraničných divadiel, festivalov a iných odborných divadelných inštitúcií, so zástupcami zahraničných ambasád a kultúrnych inštitútov.

zahraničie

Výber osobností pozvaných na festival rešpektuje profesijné zloženie a geografickú provenienciu (proporcia zastúpenia európskych štátov). Hlavným zámerom pozývania hostí je získať sprostredkovateľov informácií o Divadelnej Nitre v odborných periodikách a iných médiách v zahraničí, prispieť k mobilite umelcov a kultúrnej výmene v Európe, otvoriť priestor pre výber slovenských inscenácií na festivaly alebo pre hostovania v zahraničí. Časť zahraničných hostí tvoria konzultanti a spolupracovníci festivalu, pre ktorých je pozvanie odmenou za prácu pre festival, ako aj možnosťou spoznať kontext a tvorbu iných krajín, najmä Slovenska.

štruktúra cieľovej skupiny

- divadelní tvorcovia, praktici zo Slovenska a zahraničia
- divadelní kritici, publicisti, teoretici, historici zo Slovenska a zahraničia
- manažéri a umeleckí riaditelia či dramaturgovia iných festivalov a divadelných či kultúrnych domov

profity pre túto cieľovú skupinu

- nachádzať na festivale dostatok inšpiračných zdrojov pre vlastnú tvorbu a podnety k rozvíjaniu myslenia o divadle
- konfrontovať prezentovanú divadelnú tvorbu v medzinárodnom kontexte a v rámci toho slovenskú tvorbu so zahraničnou
- oboznamovať sa s trendmi, metódami práce, s vývojom európskeho divadelníctva
- získavať nové pracovné kontakty, komunikovať s domácou a zahraničnou odbornou verejnosťou prítomnou na festivale
- nachádzať impulzy k medzinárodnej výmene inscenácií
- získať poznatky pre rozvoj manažérskych zručností potrebných pre činnosti vo svojej organizácii a pre vznik nových projektov medzinárodnej spolupráce

4. informácia ► medializácia ► propagácia ► dokumentácia

Festival poskytuje informácie a propaguje svoje podujatia vo dvoch líniách – jednak na vlastných nosičoch a tlačovinách vrátane vlastnej internetovej stránky, jednak prostredníctvom dostupných printových a elektronických médií.

Zjednocujúcim prvkom oboch línií je vizuál, ktorý sa tvorí pre každý ročník festivalu nanovo. Po výraznej farebnosti vizuálu roku 2007 prišiel ročník '08 a s ním svojou jednoduchosťou pôsobivý výtvarný návrh zobrazujúci ľudskú hlavu na bielom pozadí obviazanú červeno-bielou signálnou páskou. Divadelná Nitra aj v roku 2009 udrží svoj štandard a pútavosť grafického spracovania informačných a propagačných materiálov.

►► INFORMÁCIE A PROPAGÁCIA PROSTREDNÍCTVOM VLASTNÝCH PRODUKTOV ► ► ►

doteraz využívané nosiče veľkoplošnej propagácie

- drevené stojany na lepenie plagátov dvojstranné 80x100 – 10 ks
  - drevené stojany na lepenie plagátov trojstranné 140x200 – 5 ks
  - pevné transparenty potiahnuté látkou 100x220 cm – 1 ks; 100x200 – 1 ks; 100x165 – 1 ks; 100x300 – 1 ks; 100x600 – 1 ks; 100x800 – 1 ks; 80x200 – 3 ks; 60x400 – 1 ks; 120x250 – 1 ks;
  - textilné transparenty 70x500 – 5 ks; 70x700 – 4 ks; 70x600 – 2 ks
  - vlajky 70x400 – 3 ks; 140x600 – 3 ks
  - PVC plachta na priečelie divadla 800x1000 cm,
  - plachty na priečelia niektorých hlavných organizátorov a spoluorganizátorov – 6 ks, 200x150
- (Pozn.: v prípade drevených stojanov – rokmi opotrebovaných a zastaralých – je potrebné pristúpiť v roku 2009 k ich výmene za nové, moderné stojany – nosiče z ľahkých kovových trubiek a plastových výplní pre potlač)

iná propagácia

- tričká s vizuálom festivalu – 300 ks
- tašky s logom festivalu – 300 ks

internetová stránka www.nitrafest.sk

Je nielen jedným z najdôležitejších mediálnych nástrojov, ale aj prostriedkom komunikácie s verejnosťou, priestorom zverejňovania festivalových udalostí v priebehu roka a v čase pred festivalom aj nástrojom registrácie na festival a objednávania vstupeniek. V januári až októbri roku 2008 navštívilo stránku 93 848 ľudí, z toho v septembri, teda v čase konania festivalu, 16 495 ľudí. Ide o objem priemerne 549 ľudí denne, čo je očividná motivácia pre ďalšie skvalitňovanie stránky, jej obsahu, grafiky, užívateľského prostredia, updatu, teda všetkého, čo prináša vysokú návštevnosť stránky a v konečnom dôsledku vysokú informovanosť o festivale a jeho komponentoch.

tlačené materiály

V roku 2009 plánuje ADN vydať tlačoviny rovnakých typov ako v posledných štyroch rokoch. Počty týchto tlačovín sa však každoročne prispôbujú aktuálnym potrebám: plánovanie ich počtu vychádza zo zisťovania

ich využitia v poslednom ročníku festivalu. Väčšina sa vydáva vo dvoch jazykových verziách (SJ, AJ). (Prehľad o počtoch poskytuje tabuľka, pre porovnanie sú uvedené aj predchádzajúce roky):

Tlačovina	realizácia 2005	realizácia 2006	realizácia 2007	realizácia 2008	plán 2009
hlavičkový papier	elektronicky	elektronicky	elektronicky	elektronicky	elektronicky
novoročná pohľadnica	–	–	elektr. + 400 ks	elekt. + 400 ks	elekt. + 400 ks
avízo	elektronicky	8 000 ks	–	–	elektronicky
2 % kampaň	–	2 000 ks	4 000 ks	4 000 ks	4 000 ks
programová brožúrka	12 000 ks	12 000 ks	13 000 ks	12 000 ks	10 000 ks
separátky brožúrka	6 000 ks	–	–	–	2 x 2 000 ks
ideový plagát	750 ks	750 ks	850 ks	850 ks	750 ks
programový plagát	750 ks	750 ks	850 ks	850 ks	800 ks
city lighty	100 ks	100 ks	120 ks	120 ks	120 ks
pohľadnica Boomerang	20 000 ks	–	–	–	20 000 ks
vstupenka	5 500 ks	6 000 ks	6 500 ks	8 000 ks	8 000 ks
katalóg	1 500 ks	1 500 ks	2 500 ks	2 500 ks	2 500 ks
separátky ku katalógu	–	–	–	–	2 000 ks
Newsletter – slovenská verzia (mesačne na cca 2 000 adries)	–	–	elektronicky	elektronicky	elektronicky
Newsletter – anglická verzia (štvrťročne na cca 1 000 adries)	–	–	–	–	elektronicky

Okrem tlačených materiálov sa už niekoľko rokov mnoho informácií distribuuje vo forme rozmnoženín (foto/xerokópie). V tejto osvedčenej a finančne veľmi výhodnej metóde informovania verejnosti budeme pokračovať aj naďalej (pozri ďalej tabuľku druhov a počtov rozmnožovaných materiálov v minulých rokoch a plán na rok 2009).

tlačoviny (rozmnožované)	realizácia 2007	realizácia 2008	plán 2009
Informačný sprievodca Festival Guide (SJ + AJ)	200 ks A4 á 12 strán	150 ks A4 á 14 strán.	150 ks A3 á 1 list
Raňajky s... / Meeting point (leták)	100 ks A4 (SJ), 100 ks A4 (AJ)	300 ks A4 SJ+AJ obojstranne	300 ks A4 SJ+AJ obojstranne
Festival deťom (leták SJ)	200 ks A4; 30 ks A3; 50 ks A5	200 ks A4; 40 ks A3; 50 ks A5	200 ks A4; 40 ks A3; 50 ks A5
Divadelný jarmok (leták SJ)	400 ks A4; 70 ks A3; 100 ks A5	400 ks A4; 70 ks A3; 100 ks A5	400 ks A4; 70 ks A3; 100 ks A5
poézia (leták)	100 ks A4	100 ks A4	100 ks A4
Biela noc (leták SJ)	200 ks A4; 70 ks A3; 200 ks A5	200 ks A4; 70 ks A3; 200 ks A5	200 ks A4; 70 ks A3; 200 ks A5
Ako na divadlo I. časť (leták)	–	80 ks A4	80 ks A4
Ako na divadlo II. časť (leták)	–	50 ks A4	80 ks A4
Ako na divadlo III. časť (leták)	–	50 ks A4	80 ks A4
ZZ (leták)	200 ks A4; 15 ks A3; 50 ks A5	–	200 ks A4; 15 ks A3; 50 ks A5

Misunderstanding '89 – výstava a videoinštalácia (leták)	–	–	200 ks A4; 10 ks A3
Misunderstanding '89 – anketa	–	–	300 ks A4
Nitra '89 – pamäť regiónu (leták)	–	–	200 ks A4; 10 ks A3
Dunajská dráma – scénické čítanie v rámci OFF programu (leták)	–	–	300 ks A4
e-learning o súčasnom divadle na www.nitrafest.sk (leták)	–	–	300 ks A4 + elektronicky na približne 2 000 adries

►► INFORMÁCIE A PROPAGÁCIA PROSTREDNÍCTVOM MÉDIÍ ► ► ►

V roku 2008 sa o festivale objavilo 410 zmienok v 104 slovenských a českých médiách (3 tlačové agentúry, 6 televízií, 11 rádii, 21 printových médií, 66 internetových portálov). Ďalšie výstupy z mediálnej kampane:

- počet uverejnených inzercií: 20
- počet odvysielaných 30 sek. TV a RO spotov: 537
- počet zobrazení bannerov: 487 012
- novinkou v roku 2008 bolo vysielanie TV spotov na televíznych obrazovkách v predajniach NAY elektrodomu – partnera festivalu v BA, NR, TT a iných mestách

V trende informovania verejnosti prostredníctvom širokého okruhu médií budeme pokračovať aj v roku 2009. Public relation, medializácia a reklama Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2009 bude vychádzať zo skúseností roku 2008. Cieľom je rozvíjať pozitívne skutočnosti v tejto oblasti a prehodnotiť nie dostatočne efektívne metódy a subjekty spolupráce. K tomu budú smerovať aj tlačové konferencie a pravidelné zasielanie tlačových správ prostredníctvom newslettera na približne 2 000 adries.

Mediálna kampaň bude pravdepodobne (podľa prijatých dohôd) prebiehať v nasledovných médiách:

predpokladané printové médiá

SME, SITA, The Slovak Spectator, Žurnál, Pardon, Nitrianske noviny, EURO 26, časopis kôd, VLNA

predpokladané elektronické médiá

STV, TA 3, CE TV, TV A, Rádio Devín, Zoznam.sk, Webnoviny, Rádio MAX, HEY Rádio, FILMBOX

Špeciálnym problémom slovenského divadelného prostredia, a teda aj festivalu Divadelná Nitra, je absencia relevantnej odbornej reflexie diania v oblasti divadla, a to tak v oblasti slovenskej publicistiky, ako aj zahraničnej. Tento problém sa festival pokúša riešiť niekoľkými metódami:

- prijatím dohody o spolupráci so slovenským divadelným časopisom kôd
- dohodou so zahraničnými hosťami festivalu – zväčša divadelnými kritikmi a publicistami – o reflexii festivalu v zahraničných odborných periodikách
- neformálnym pokračovaním projektu Mobile Lab siete F.I.T., ktoré umožní cca 3 mladým zahraničným kritikom účasť na festivale, pričom články, ktoré napíšu, budú uverejnené na webstránke festivalu, ako aj v odborných médiách krajín, z ktorých kritici pochádzajú
- prípravou a organizáciou zatiaľ dvoch ročníkov workshopu pre profesionálnych slovenských kritikov, kultúrnych publicistov, ako aj študentov príslušných odborov, s cieľom skvalitniť odbornú prípravu zástupcov divadelnej publicistiky na Slovensku
- prípravou newslettera v anglickom jazyku a jeho posielaním od r. 2009 už aj do zahraničia, a to štvrťročne
- prípravou a realizáciou projektu získavania zahraničných médií – odborných periodík

V roku 2009 chce festival nielen pokračovať v spomenutých metódach, ale chce hľadať ďalšie impulzy, ktoré podporia rozvoj odbornej publicistiky na Slovensku, ako aj metódy, ktoré podporia odozvu na festival v odbornom prostredí v zahraničí.

zábery pre rok 2009

- spolupracovať s overenými médiami, zrušiť spoluprácu s médiami, ktoré boli problémové;
- znížiť celkový počet mediálnych partnerov z dôvodu dôveryhodnosti u hlavných;
- rozvíjať spoluprácu s verejnoprávnymi médiami za účelom zvýšenia kvality dokumentácie a reflexie v nich;
- prezentovať DN prostredníctvom všetkých nových médií a otvárať ju smerom k širšiemu publiku;
- dosiahnuť vyššiu kvantitu i kvalitu odbornej reflexie festivalu;
- udržať vysoký počet zahraničných ohlasov na festival, zlepšiť spoluprácu so zahraničnými odbornými periodikami;
- udržať pravidelnosť a obsažnosť newslettera festivalu, zvýšiť počet adries zo súčasných 2000 na 2300 a rozšíriť adresátov o zahraničných
- zlepšiť obsažnosť, up date a funkčnosť www stránky;

5. organizácia ► realizácia

príprava a realizácia

V roku 2009 predpokladáme rovnakú alebo takmer rovnakú skladbu organizácií, inštitúcií a partnerov rôznymi formami sa podieľajúcich na príprave a organizácii festivalu.

- hlavný organizátor – Asociácia Divadelná Nitra
- ostatní hlavní organizátori –
  - Divadelný ústav, Bratislava
  - Divadlo Andreja Bagara, Nitra
  - Staré divadlo v Nitre
  - Nitriansky samosprávny kraj
  - Mesto Nitra
- spoluorganizátori – 37 subjektov
- donori a sponzori – 55 subjektov
- mediálni partneri – 23 subjektov
- poradné orgány – dramaturgické rady, zbor konzultantov – cca 45 ľudí
- štáb – 22 ľudí
- dobrovoľníci – cca 120 ľudí
- individuálni hostia a účastníci festivalu – cca 70 zo zahraničia a 130 zo Slovenska (z toho cca 20 novinárov)

umeleckí tvorcovia a účastníci projektu

- **hlavný program** – členovia súborov – spolu cca 300 ľudí
  - zo zahraničia (asi 12 inscenácií: Belgicko, Česká republika, Dánsko, Francúzsko, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko, Slovinsko / Chorvátsko, ďalej Nemecko, Litva, Rumunsko / Srbsko, Rusko, Španielsko, Veľká Británia a iné...)
  - zo Slovenska (prezentácia vybraných inscenácií divadiel zo Slovenska; 3 – 5 súborov)
- **OFF program** – Dunajská dráma – scénické čítanie – 10 autorov, 10 krajín, jedna rieka, jedna hra – cca 20 ľudí
- **sprievodný program** – divadelné skupiny, hudobné skupiny, výtvarníci, spisovatelia, fotografovia, umeleckí remeselníci a výrobcovia, pracovníci kultúrnych inštitúcií, členovia záujmových občianskych združení, umeleckých škôl, základných a iných škôl – spolu cca 500 ľudí
- **pracovný program** – mladí divadelní kritici z európskych krajín, mladí slovenskí kritici, moderátori diskusií, manažéri slovenských divadiel, divadelníci slovenskí a zahraniční, zástupcovia odborných divadelných inštitúcií v SR i zo zahraničia, odborníci z rôznych oblastí v SR (sociológia, história, politológia, psychológia) lektori konferencií a workshopov zo zahraničia, reprezentanti festivalov – účastníci siete F.I.T.a iní – spolu cca 90 ľudí
- **vzdelávací program** – študenti spoločenskovedných a umenovedných odborov Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, študenti nitrianskych stredných škôl, pedagógovia spolupracujúcich kateder a stredných škôl, záujemcovia o neformálne vzdelávanie z radov širokej verejnosti, žiaci základných škôl a základných umeleckých škôl – cca 150 ľudí

6. financovanie ► zásady ► zdroje ► náklady

Kvalita medzinárodného festivalu je priamo úmerná výške financií, ktoré sa na usporiadanie festivalu použijú. Kvalitu robí zaujímavá a rozmanitá programová ponuka, špičkové, medzinárodne uznávané diela, renomovaní, vplyvní zahraniční hostia, vysoko profesionálne organizačné a realizačné tímy, dobrá úroveň služieb. Sprostredkuje ju silná propagácia a medializácia.

Tým všetkým sa Medzinárodný festival Divadelná Nitra už niekoľko posledných rokov vyznačuje. V roku 2009 vstupuje do 18. ročníka svojej existencie s povestou kvalitného podujatia, ktoré má diverzifikované zdroje, vie za pomerne nízky objem finančných prostriedkov – v porovnaní s inými špičkovými európskymi festivalmi – priviezt' mimoriadne kvalitné diela európskeho scénického umenia.

Niekoľko stupňov profesionalizácie a europeizácie zvýšilo v priebehu rokov mnohé nákladové položky rozpočtu, príjmy však nestúpali úmerne k zmenám v ekonomickom prostredí (vstup do Európskej únie, nárast cien vstupov, energií, materiálov a služieb, ako aj honorárov divadiel, a to aj v strednej a východnej Európe). Napriek tomu, vždy sa podarilo – často aj za cenu zníženia personálneho ohodnotenia výkonných tímov – dodržať latku náročnosti a vzbudiť medzinárodný záujem.

V roku 2009 je potrebné opäť rátať so zvýšením niektorých položiek, čo súvisí predovšetkým so vstupom do eurozóny. Nie je udržateľná ani predchádzajúca úroveň odmeňovania výkonných zložiek.

Na druhej strane – v dôsledku finančnej krízy je možné očakávať zníženie niektorých príjmov – predovšetkým z podnikateľskej sféry (2 %), ale aj v oblasti tržieb za predstavenia. Pozitívnu správou je, že strategickí partneri, akými sú Nitriansky samosprávny kraj a Mesto Nitra, naďalej vedú dotáciu na Divadelnú Nitru vo svojom rozpočte, mesto ju dokonca pre rok 2009 navýšilo o 20 %.

zásady

- Festival je realizovaný a financovaný nezávislým neštátnym subjektom, ktorý ho zastrešuje – Asociáciou Divadelná Nitra.
- Asociácia si každoročne nanovo získava finančné prostriedky na realizáciu festivalu z rôznych zdrojov – domácich i zahraničných, štátnych i neštátnych.
- Od počiatku existencie festivalu v roku 1992 dôsledne uplatňuje viaczdrojové financovanie. Dlhodobo získava finančné prostriedky z rôznych druhov zdrojov, celoročne sa uchádza o granty v mnohých grantových systémoch doma i v zahraničí.
- Proporcia zdrojov zúčastnených na financovaní bola v jednotlivých etapách vývinu festivalu rôzna – záležalo to na postavení festivalu v domácom prostredí a jeho význame pre zahraničných partnerov, na celkovej ekonomickej i politickej situácii ako aj na dostupnosti a možnostiach zdrojov. Najzávažnejšou skutočnosťou v tomto smere bola reštrukturalizácia zahraničných fondov resp. ich odchod zo Slovenska koncom 90-tych rokov, nárast nákladov festivalu v súvislosti so vstupom do EÚ resp. s prechodom festivalu na vyššiu kvalitatívnu úroveň po roku 2003, ako aj zmeny podielu rôznych zdrojov v dôsledku zmien usporiadania štátu smerom s uplatňovaním princípu subsidiarity, decentralizácie, posilnenia úlohy samospráv, ale aj v dôsledku personálnych zmien na najvyšších postoch rezortu v jednotlivých volebných obdobiach.
- Asociácia Divadelná Nitra narába s finančnými prostriedkami štátu účelne, hospodárne a transparentne. Dôkazom tejto skutočnosti sú výsledky kontrol, ktoré v uplynulých rokoch kontrolovali finančnú dotáciu poskytnutú z MK SR (rezortná kontrola z MK SR, kontrola Najvyššieho kontrolného úradu SR a Správa finančnej kontroly).

- Dôkazom životaschopnosti festivalu je schopnosť získať časť tovarov, služieb a materiálu aj nefinančnou cestou. In kind, teda nefinančné vstupy na základe barterových obchodov alebo zmlúv o spolupráci, môžu tvoriť výraznú časť plánovaného rozpočtu, šetria verejné financie a sú dôkazom vyspelosti organizátorov festivalu ale aj celkového prostredia. Pravidelne zo všetkých vstupov (súčtu finančných aj nefinančných) tvorili nefinančné vyše 25%.
- Festival ako každé bohaté štruktúrované kultúrne podujatie peniaze „nemíňa“, ale vhodne investuje. Časť z nich vracia do kultúry, prispieva k mobilite umelcov a kultúrnych operátorov, prináša nové skúsenosti, udržiava a rozvíja menšinové žánre a špecifické profesie, podporuje rozvoj techník a nových technológií, aktivizuje sféru služieb, prispieva k šíreniu vzdelanosti a ku kvalite života, vytvára trvalé i dočasné pracovné príležitosti.
- O dôležitosti festivalu svedčí aj počet subjektov, ktoré majú záujem o akýkoľvek podiel na ňom. Čím väčší okruh subjektov chce participovať (súbory a skupiny, organizátori, zahraničné inštitúty a ministerstvá, sponzori, médiá, hostia), tým má festival väčšiu hodnotu. V roku 2008 sa na priamej i nepriamej finančnej podpore Divadelnej Nitry podieľalo vyše 50 subjektov, ďalších niekoľko desiatok sa podieľalo nefinančne.
- Festival prináša benefity predovšetkým domácomu prostrediu, preto by väčšina finančných dotácií mala pochádzať z domácich zdrojov. Prevažná väčšina zahraničných grantových programov a fondov nepodporuje medzinárodné festivaly, nech sú akokoľvek kvalitné – nanajvýš podporí spoločné „nové“ projekty festivalov, ako sú koprodukcie alebo siete. Zahraničné inštitúty a ministerstvá kultúry podporujú len „svoje“ súbory, ktoré na festivale vystupujú. V tomto duchu sa Divadelná Nitra uchádza o domáce i zahraničné zdroje, v roku 2005 sa po prvý raz stala partnerom projektu podporeného v rámci Kultúry 2000, rovnaká situácia sa opakovala v roku 2008.

zdroje

Prehľad o proporcii a vývine zdrojov Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra v rokoch 2006 – 2008 poskytuje nasledovná tabuľka. V absolútnych číslach boli príjmy roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 vyššie o 7 %.

Prehľad o proporcii a vývine zdrojov finančných príjmov MF DN

zdroj	SR	SR	zahraničie	SR	SR	vlastné
zdroj	verejné zdroje	neštátne fondy	priame i nepriame	sponzori	2 percentá z daní	tržby z predstavení
2006	76,37 %	–	17,64 %	2,41		3,58 %
2007	51,89 %	25,06 %	12,23 %	4,86 %	2,49 %	3,47 %
2008	59,61 %	17,54 %	14,85 %	4,50 %		3,50 %

- Najdôležitejšiu zložku príjmov Divadelnej Nitry vytvárajú verejné zdroje. Z nich je najväčší grantový systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Nielen pre Divadelnú Nitru je štátny rozpočet najdôležitejším a jedným z mála relevantných zdrojov.
- Podstatná z hľadiska porovnania zdrojov je skutočnosť, že už v roku 2007 sa vklad verejných zdrojov SR podstatne znížil vstupom neštátneho subjektu (Stredoeurópska nadácia). Jeho príspevok v roku 2008 mierne klesol, ale zase stúpol vklad zahraničia (rok 2006 bol výnimočný vysokou dotáciou MK SR s ohľadom na 15. výročie festivalu).
- Stabilita poskytovanej dotácie zo strany MK SR v posledných rokoch umožňuje naplniť podstatnú časť koncepčných zámerov, čo sa prejavuje aj na celkovej úrovni podujatia a jeho domácim i medzinárodným hodnotením.
- Istota, ktorú poskytol štátny zdroj, však nespomalila úsilie ADN získať nové zdroje financovania, naopak – v uplynulých rokoch sa podarilo zvýšiť počet zdrojov, ktoré sa podieľali na financovaní.

Okrem všetkých zúčastnených zahraničných krajín to boli významné zahraničné fondy, ako aj domáce zdroje podporujúce regionálny rozvoj. Podobný trend bude pokračovať v roku 2009.

- Z hľadiska verejných zdrojov v SR je pozitívnym signálom systémová zmena, ktorá sa udiala v roku 2008 – vstup Nitrianskeho samosprávneho kraja s dotáciou pridelenou priamo z rozpočtu (teda nie formou grantov). Táto dotácia predstavovala v roku 2008 takmer 6 % celkových príjmov festivalu. Podobný trend sa predpokladá v roku 2009, rovnako vysoká dotácia je schválená v rozpočte.
- Samosprávny kraj však vkladá do festivalu Divadelná Nitra prostriedky nepriamo, v podobe nefinančného vkladu, a to formou spolupráce kultúrnych organizácií, ktorých je zriaďovateľom (Divadlo Andreja Bagara, Staré divadlo v Nitre, Nitrianska galéria, Ponitrianske múzeum, Krajské osvetové stredisko a pod.). Ide o neplatené alebo zľavnené poskytovanie personálu, služieb, technických zariadení, materiálu, priestorov. Hodnota tejto pomoci sa pohybuje nad úrovňou 300 tis. Eur (viac ako 1 mil. Sk).
- Na základe dlhodobej Dohody o spolupráci z roku 2004 zaraďuje mesto Nitra dotáciu na Divadelnú Nitru do riadneho mestského rozpočtu schvaľovaného mestským zastupiteľstvom, čo znamená väčšiu istotu pridelenia financií, ale aj iných benefitov. Dotácia z Mesta Nitra pre rok 2009 je opäť na úrovni roku 2007 (v roku 2008 klesla).
- Okrem finančnej podpory, poskytnutej na základe možností rozpočtu, vkladá mesto Nitra ako jeden z hlavných organizátorov do podujatia aj iné komodity, a to v podobe personálnej pomoci, prenájmu priestorov a zariadení, poskytovania služieb zo strany organizácií, ktorých je zriaďovateľom (Mestské služby, Synagóga, Nisys a pod.). Hodnota tejto pomoci presahuje 3 tis. Eur (100 tis. Sk).
- Dôležitým zdrojom príjmov sú domáce fondy, prevažne financované zo zdrojov z podnikateľskej sféry (príjmy z 2 %) – od rôznych komunitných nadácií a programov pre rozvoj mládeže a detí až po veľkých strategických partnerov (Stredoeurópska nadácia a pod.)
- Zahraničné priame i nepriame finančné prostriedky tvoria priemerne 15 % celkových príjmov. Podpora sa obvykle skladá z dvoch zložiek:
  - evidované finančné vstupy partnerov – vklad krajín, ktoré majú na festivale zastúpenie prostredníctvom účinkujúcich divadiel v hlavnom programe. Tu je dôležitá intenzívna celoročná spolupráca so zastupiteľstvami a inštitúciami na území SR, ako aj s dôležitými orgánmi konkrétnych štátov (ministerstvá kultúry, ministerstvá zahraničia a pod.)
  - priame príjmy na účet ADN – granty zo zahraničných fondov na základe žiadostí. Na rok 2009 ADN žiada o podporu v jednom z najdôležitejších fondov (IVF – Medzinárodný Višegrádsky Fond).

- Súkromné podnikateľské zdroje tvoria v celkových príjmoch Asociácie Divadelná Nitra do 5 %, avšak vyskytujú sa sprostredkované v už spomínaných fondoch a nadáciách SR.
- Dôležitou zložkou fundraisingovej kampane je získavanie 2 % z daňovej povinnosti fyzických a právnických osôb.
- Mimoriadny význam majú aj vlastné príjmy v podobe vstupného, t. j. tržby z predaja vstupeniek na predstavenia. Tento zdroj plní úlohu priameho finančného nástroja (pomáha dotovať činnosti a výdavky, ktoré nemožno hradiť z účelových dotácií, napríklad režijné náklady) a okrem toho slúži aj ako indikátor záujmu verejnosti motivujúci vnútorné prostredie manažmentu festivalu. Výška tržieb, resp. jej pomer v porovnaní s ostatnými príjmami (neprekračuje 3,5 % príjmov) zodpovedá zámerom v oblasti cieľových skupín, t. j. ceny vstupeniek a počtu zľavnených vstupeniek z celkového počtu ponúknutých.

- Na objeme tržieb Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra sa odrážajú nasledovné faktory: nižšia cena vstupeniek vzhľadom na nie dostatočnú kúpnu silu obyvateľov regiónu, vysoký počet zľavnených vstupeniek pre dominantné cieľové skupiny (mladí ľudia, divadelníci, novinári a pod.) a rozdaných vstupeniek pre V.I.P, zahraničných hostí a partnerov, vyššia snaha o predajnosť predstavení umelecky náročnejšieho programu festivalu (v jej dôsledku ponuka nižších cien vstupeniek v porovnaní s podobným repertoárom na iných festivaloch, resp. v iných krajinách). Z uvedeného vyplýva, že ani v roku 2009 nie je možné rátať so zásadným zvýšením tržieb. Naopak – predpokladáme, že v dôsledku finančnej a hospodárskej krízy príde k zníženiu kúpyschopnosti obyvateľstva. K vlastným príjmom budú patriť aj účastnícke poplatky za workshop.

- Predkladaný rozpočet DN na rok 2009 neuvádza (ani v príjmoch ani vo výdavkoch) hodnotu nefinančného vkladu partnerov ani hodnotu dobrovoľníckej práce. Myslí sa hodnota mediálnej spolupráce, personálnej pomoci od spoluorganizátorov, materiálnej pomoci od sponzorov, hodnota práce asi 90 dobrovoľníkov počas 8 – 14 dní.
- Nefinančný (in kind) vklad všetkých subjektov však pritom tvorí dôležitý faktor realizácie podujatia – odbremeňuje nákladovú časť a je dôkazom záujmu spolupracujúcich subjektov o podujatie.
- Okrem zľavneného mediálneho priestoru, dobrovoľníckej práce alebo prenájmov priestorov ide o vstupy materiálnej či technickej povahy – zapožičanie počítačovej techniky, zariadenia, dopravných prostriedkov alebo zľavy z ich prenájmu, zhotovenia video zostrihu či video dokumentu, poskytnutie zdarma výrobkov spotrebného priemyslu, potravín, ovocia a nápojov na recepcie a pre stravovanie štábu a dobrovoľníkov, ďalej kancelárskych potrieb, spotrebného materiálu, darov a sladkostí na detské a iné súťaže, tričiek pre účastníkov, pomoc v podobe lacnejších služieb či zľavy z obvyklých cien – poskytnutie reklamných plôch, tlač, kopírovanie materiálov, ubytovanie a pod. Nezanedbateľnou položkou je aj podpora inštitúcií a organizácií v podobe organizačného, personálneho vkladu a podobne.

- Naplnenie príjmovej časti sa uskutočňuje prostredníctvom uchádzania sa o finančné dotácie u vyššie uvedených zdrojov. Sumy uvedené pri jednotlivých zdrojoch majú rôznu stupeň určítosti: niektoré sú predpokladané, iné žiadané, časť je potvrdená. V priebehu času, resp. posudzovania jednotlivých podaných žiadostí sa situácia môže zmeniť v závislosti od vyjadrení jednotlivých zdrojov alebo rokovaní s nimi. To znamená, že sumy uvedené v príjmoch pri jednotlivých zdrojoch môžu v nasledujúcom období meniť svoju výšku, potvrdzovať sa alebo naopak úplne vypadnúť.
- V záujme realizácie projektu v celom jeho rozsahu, rozmanitosti a kvalite prebieha tiež získavanie nepriamych financií (úhrada nákladov zo strany partnerov) alebo nefinančného plnenia rozpočtovaných položiek.

náklady

- Podrobný rozpočet projektu MF DN 2009 (samostatná príloha projektu) uvádza všetky náklady plánované na prípravu a realizáciu projektu, teda aj tie, na ktorých úhradu sa nežiada dotácia od MK SR.
- Rozpočet je vyrovnaný, t. j. výdavková časť nepresahuje príjmovú.
- ADN garantuje vlastný vklad (spolu financovanie) nielen v povinnej výške 5 %, ale podstatne viac.
- Nákladová časť rozpočtu je štruktúrovaná do jednotlivých nákladových položiek v súlade s metodikou MK SR pre rok 2009. V prílohe, t. j. podrobnom rozpočte, sú uvedené aj jednotky výpočtu výšky položky (osoby, mesiace, dni, kilometre, normostrany atď.). Položky, na ktorých

úhradu sa má použiť žiadaná dotácia z MK SR, rešpektujú rozpis povolených nákladových položiek z podmienok MK SR pre grantový systém 2009 (Metodický pokyn).

- V roku 2009 naďalej ostáva cieľom udržať vysokú úroveň a následne prestíž DN, s čím sú spojené adekvátne náklady. Kľúčovým dramaturgickým zámerom festivalu je opäť zaradiť do programu niekoľko špičkových európskych inscenácií – na základe tohto cieľa sa kalkulovala výška nákladov na účasť zahraničných divadiel. Do nákladov sú zahrnuté všetky položky spojené s hosťovaním. Tie, pri ktorých je predpoklad, že budú refundované z krajiny pôvodu súboru (prípadne existuje písomné potvrdenie spoluúčasti), sa uvádzajú v položke príjmov (ide o nepriame finančné príjmy). So súbormi sa vždy zjednáva cena, takže výsledná je spravidla nižšia ako požadovaná.
- Súčasťou nákladov na hosťovanie divadiel je aj zapožičiavanie technického vybavenia od špecializovaných firiem (svetelná technika, zvuková aparátúra), a to nielen do nedivadelných t. j. nešpecifických hracích priestorov, ale aj do regulárnych divadelných sál v Nitre, ktorých technické parametre sú totiž pre takéto špičkové podujatie už nevyhovujúce.
- Pokračovanie uvádzania satelitných predstavení v Trnave a Bratislave, prípadne v iných mestách, si vyžiada minimálne náklady na prenájom priestorov, ale zvýšia sa náklady na pobyt a honoráre (sú to vlastne pridané predstavenia k festivalovému programu). Rozpočtované sú aj náklady na tlmočenie všetkých predstavení súčasne do dvoch jazykov (slovenčina, angličtina), resp. lepšie prístupnenie uvádzaných predstavení pre zahraničných hostí, a tým zvýšenie ich záujmu o festival či o slovenské divadelné prostredie.
- K rozvojovým prvkom patria vzdelávacie akcie (workshop Stretnutie slovenských divadelných kritikov, Ako na divadlo, Darujem ti tulipán, e-learning a iné).
- Taktiež sa budú rozvíjať kontakty so zahraničím, spolupráca so školami, informačná a komunikačná hodnota stránky www.nitrafest.sk. V rozpočte sú kalkulované aj náklady na výber predstavení – teda cesty za účelom výberu, veľkou výhodou a úsporou sú pozvania na mnohé medzinárodné fóra, ktoré znižujú výdavky na cesty (organizátori spravidla hradia ubytovanie, miestnu dopravu a vstupenky, niekedy aj diéty).
- Každá z organizačných činností na príprave projektu Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2009 vyžaduje špičkové personálne zabezpečenie. Ide o výdavky, ktoré sa pri iných druhoch aktivít (napríklad organizovaných štátnymi inštitúciami) nevykazujú samostatne, pretože patria do štandardných položiek spojených s chodom, t. j. existenciou organizácie. V prípade MF Divadelná Nitra sú nevyhnutné k profesionálnemu zabezpečeniu potrebných činností vykonávaných v priebehu roka alebo niekoľkých mesiacov. Pritom ADN má iba jedného zamestnanca a jej činnosť spočíva iba v realizácii projektov (t. j. nevykonáva tzv. spolkovú činnosť).
- Záver rozpočtu patrí „nepovoleným“ položkám (diéty a podobne) a položkám, ktoré sú spojené s režijnými nákladmi a väčšinou sú hradené z vlastných príjmov ADN (granty na prevádzku subjektov organizujúcich kultúrne aktivity, t. j. na ich režijné náklady spojené s realizáciou projektov prakticky v SR neexistujú).
- Východiskom tvorby rozpočtu na rok 2009 bola skutočnosť roku 2008, ako aj plánovaný rozpočet na rok 2008. Kým nie je dokončený program festivalu a zmluvne dohodnuté ceny jeho jednotlivých komponentov (požiadavky divadiel, vklad krajín, cena inzercie a pod.), je potrebné rozpočtovať náklady v štandardnej predpokladanej výške na základe skúsenosti, výstupov a kvalifikovaného odhadu.
- Rozpočet na rok 2009 zohľadňuje aj medziročný rast cien vstupov, infláciu, vstup do eurozóny, ambíciu kvalitnejšieho odmeňovania výkonných pracovníkov, ako aj nové časti projektu MF DN 2009 (Misunderstanding '89, Nitra '89, Dunajská dráma a pod.).
- Rozpočet sa bude počas roka priebežne aktualizovať a úmerne prispôbovať možnostiam, teda získaným príjmom. Mnohoročné skúsenosti manažmentu festivalu však poukazujú na realnosť prvotných plánov.

7. časový plán

november 2008 – január 2009

zásadné hodnotenie Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2008, zúčtovanie kalendárneho roka 2008, zber dokumentácie a reflexie ročníka 2008, koncepcia a rozpočet Divadelnej Nitry 2009, výber účastníckych krajín, oslovovanie konzultantov do Zboru konzultantov, oslovovanie ministerstiev a veľvyslanectiev kvôli finančnej podpore, žiadosti na zahraničné a domáce fondy, stratégia fundraisingu – sponzori, rezervácie hotelov a dohody na cenách, plán ciest na festivaly a do divadiel na Slovensku a v zahraničí, cesty do slovenských divadiel, na festivaly v zahraničí, spracovávanie ponúk, zber tipov a začiatok výberu inscenácií na prezentáciu v roku 2009, koncepcia kampane na získanie 2 % z daní FO a PO, oslovenie lektora na seminár divadelných kritikov, koncepcia pokračovania projektu *Mobile Lab* v roku 2009, začiatok zberu – začiatok prieskumu dokumentov k projektu *Nitra 89*, tvorba koncepcie vzdelávacích programov pre študentov a verejnosť a projektu *Darujem ti tulipán*, rezervácia priestoru pre *Múzeum ilúzií* v rámci projektu *Nitra 89*

február 2009

pokračovanie podávania žiadostí na zahraničné a domáce fondy, fundraising, rokovania s vysokými a strednými školami o vzdelávacích programoch, začiatok oslovovania dobrovoľníkov, oslovenie spolupracovníkov festivalu pre rok 2009, rozvoj zahraničných kontaktov, cesty do divadiel v SR a v zahraničí, tvorba rozpočtu seminára pre divadelných kritikov, výber výtvarníka pre vizuál DN 09, koncepcia OFF programu – scénické čítanie – *Dunajská dráma*, distribúcia promo materiálov na získanie 2 % z dane FO a PO, pokračovanie zberu dokumentov k projektu *Nitra 89*; návrh systému pre *e-learning* na www.nitrafest.sk, oslovenie škôl a spolupracujúcich subjektov k spolupráci na projekte *Darujem ti tulipán*, oslovenie škôl, výtvarníkov a spolupracujúcich subjektov k projektu *Nitra 89*

marec 2009

pokračovanie výberu inscenácií do hlavného programu, plánovanie a príprava OFF programu – *Dunajská dráma*, výber hercov do scénického čítania *Dunajská dráma*, koncepcia diskusií, sprievodných akcií festivalu, hľadanie site specific lokality na prezentáciu vybranej inscenácie, pokračovanie kontaktov s partnermi, žiadosti na zahraničné fondy, účasť na zahraničných festivaloch Zlatá maska Moskva a iných, rokovania s prezentačnými „satelitmi“ (Bratislava, Trnava), cesty do slovenských divadiel, rokovania o mediálnej spolupráci, príprava avíza s predbežným programom, priebeh kampane na získanie 2 % z dane FO a PO, plánovanie a príprava realizácie inscenácie *Misunderstanding 89* (prípravné návštevy tvorcov v Nitre), príprava 1. newslettera 2009; stretnutie pedagógov stredných a vysokých škôl, technická príprava systému pre *e-learning* na www.nitrafest.sk, priebežné oslovovanie dobrovoľníkov; organizačná príprava tvorivých aktivít a workshopov v rámci projektu *Darujem ti tulipán*

apríl – jún 2009

pokračovanie a v júni uzatváranie výberu do hlavného programu, rokovania so spoluorganizátormi, koncepcia a stavba sprievodného programu, spolupráca na akcii DOSKY 2009, príprava workshopu divadelných kritikov, predbežné pozvánky pre zahraničných hostí, príprava tlačených materiálov (programová brožúra, akreditačné materiály, plagát), zabezpečenie podkladov a prekladov podkladov pre tvorbu redakčných materiálov festivalu, začiatok aktívnej mediálnej kampane, uzatváranie zmlúv s divadlami, účasť na festivaloch Wiener Festwochen, Kontakt Toruň, Varna Festival, Eurokaz Zahreb, účasť na festivaloch v rámci siete F.I.T., cesty do slovenských divadiel, výber filmov do sprievodného programu, česká premiéra inscenácie *Misunderstanding 89* v Divadle Archa v Prahe, pokračovanie zberu spomienok, materiálov a dokumentov k projektu *Nitra 89* – do *Múzea ilúzií* a do remaku novin *Nitrianska verejnosť*; návrhy na inštalácie čísla 89 v rámci projektu *Nitra 89*, výber inscenácie, začiatok a prvé fázy *e-learning* na www.nitrafest.sk, výber inscenácie a prvé fázy vzdelávacieho projektu *Ako na divadlo*, pravidelná realizácia tvorivých aktivít a workshopov pre zúčastnené deti v rámci projektu *Darujem ti tulipán*

júl – august 2009

zabezpečovanie technických podmienok pre účinkovanie divadiel, pre OFF program a sprievodné akcie, tlač propagačných materiálov (festivalová brožúra, plagát ideový a programový, vstupenka), distribúcia brožúry, 1. tlačová konferencia Bratislava, zber prihlášok účastníkov festivalu, uzávierka prihlášok na workshop divadelných kritikov, tvorba a redakcia festivalového bulletinu, príprava titulkov, rezervácia hotelov a ubytovania, II. časť mediálnej kampane, výroba spotu pre elektronické médiá, príprava predaja vstupeniek a rezervácie, výlep plagátov, výroba veľkopoštovej reklamy, cesty na zahraničné festivaly (Avignon, Baltoscandal, Edinburgh, Tampere), pokračovanie zberu dokumentov a exponátov do *Múzea ilúzií*, príprava novín *Nitrianska verejnosť* v rámci projektu *Nitra '89*, intenzívna príprava výstavy *Múzea ilúzií a Inštalácie '89*, zverejňovanie dokumentov a úloh pre účastníkov *e-learningu* a ich priebežné konzultácie, príprava ďalších vzdelávacích aktivít v rámci projektu *Ako na divadlo*, pokračovanie získavania dobrovoľníkov, príprava tvorivých aktivít a workshopu projektu *Darujem ti tulipán* počas festivalu

september 2009

semináre pre dobrovoľných pracovníkov Asociácie, zriadenie tlačového strediska, nakrúcanie videodokumentu, začiatok predaja vstupeniek pre verejnosť, veľká distribučná kampaň (propagačné materiály), inštalácia veľkopoštovej reklamy, grafické spracovanie a tlač bulletinu, festivalového sprievodcu, posledné organizačné a technické práce na zabezpečení hlavného, pracovného a sprievodného programu festivalu, III. časť mediálnej kampane, tlačové konferencie – Nitra, Bratislava, veľká prezentácia festivalu pre verejnosť, organizácia príchodu hostí, zvoz materiálu a príprava spoločenských, vzdelávacích a pracovných akcií, zvoz techniky, filmov a kníh, skúšky programu DOSKY 2009, intenzívne skúšobné obdobie inscenovaného čítania *Dunajská dráma* a príprava nitrianskej premiéry inscenácie *Missunderstanding 89*, stavba prvých predstavení festivalu, ukončenie zberu exponátov do *Múzea ilúzií a materiálov* do remaku novín *Nitrianska verejnosť*, inštalácia *Múzea*, finalizácia koncepcie *Inštalácie čísla '89* v rámci projektu *Nitra '89*, vyhodnotenie úspešných absolventov *e-learningu* na www.nitrafest.sk a odovzdanie vstupeniek na predstavenie úspešným absolventom, pokračovanie projektu *Ako na divadlo* v ďalších fázach, príprava tvorivých aktivít a workshopu projektu *Darujem ti tulipán*

25. 9. – 30. 9. 2009 – Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2009 – 18. ročník

hlavný festivalový program a sprievodný program, pracovné a vzdelávacie podujatia, satelitné predstavenia v Trnave a Bratislave premiéra inscenácie *Missunderstanding 89* v Nitre, premiéra *Dunajská dráma* – inscenované čítanie, vernisáž výstavy *Múzeum ilúzií*, tlač a distribúcia 1. čísla novín *Nitrianska verejnosť* v rámci projektu *Nitra '89*, *Inštalácia 89* v uliciach mesta, DOSKY 2009, diskusie, konferencie, iné tvorivé aktivity, workshopy, spoločenské akcie, prijatia protokolárnych hostí; aktivity posledných fáz projektu *Ako na divadlo*, účasť účastníkov *e-learningu* na predstavení a na besede s tvorcami po ňom, realizácia a priebeh tvorivých aktivít a workshopu v rámci projektu *Darujem ti tulipán* počas festivalu, intenzívna spolupráca dobrovoľníkov počas festivalu

október – december 2009

trvanie a ukončenie výstavy *Múzeum ilúzií a Inštalácie 89* (do 9. 10. 2009), textová, redakčná a grafická príprava 2. čísla novín *Nitrianska verejnosť* v rámci projektu *Nitra '89* (k 17. novembru 2009), rozvoz materiálu a techniky, poďakovania spoluorganizátorom, donorum, mediálnym partnerom a významným hosťom, zber dokumentačných materiálov a budovanie archívu, rozosielanie propagačných a dokumentačných materiálov, vyrovnanie finančných záväzkov, príprava zúčtovania kalendárneho roka 2009, zásadné zhodnotenie Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2009 a jeho čiastkových projektov, príprava strategického plánu Asociácie Divadelná Nitra na rok 2010, kontakty a uzatváranie dohôd s partnermi, zostavenie rozpočtu na rok 2010, príprava žiadostí na zahraničné a domáce fondy, fundraising, rezervácie hotelov, plánovanie kontaktov a výjazdov na zahraničné a domáce podujatia, zber dokumentačných materiálov rozosielanie propagačných a dokumentačných materiálov partnerom projektu, vyhodnotenie projektov *Ako na divadlo*, *e-learning* a *Darujem ti tulipán*, získanie spätnej väzby od všetkých účastníkov a spolupracujúcich subjektov, vernisáž výstavy z projektu *Darujem ti tulipán*

8. efektivita

Nepochybne významnou súčasťou akéhokoľvek projektu je vyhodnotenie jeho efektivity, o to zvlášť, ak ide o podujatie výrazného dosahu a veľkosti v kultúrnom kontexte nielen mesta, ale celého Slovenska a Európy, a to aj v objeme spotrebovaných finančných prostriedkov. Uvedený fakt vedie organizátorov festivalu už viac rokov k dôslednej analýze uskutočnených aktivít, k hodnoteniu manažmentu podujatí, k rozboru efektívnosti využitia získaných finančných prostriedkov, pričom tieto analytické činnosti si komponuje ako zásadný segment svojho projektovania. Kvalifikované vyhodnotenie projektu postihujúce čo najviac aspektov podujatia si vyžaduje sofistikované stanovenie tak kvalitatívnych, ako kvantitatívnych ukazovateľov (kritérií). Okrem tejto spätnej väzby je efektívnosť nakladania s verejnými finančnými zdrojmi vyhodnocovaná pravidelnými kontrolami zo strany štátu (MK SR, NKÚ, SFK).

►► Kvantitatívne parametre ► ► ►

počet uskutočnených podujatí	<ul style="list-style-type: none"> • divadelné predstavenia hlavného programu (vrátane satelitných) • podujatia OFF programu • podujatia sprievodného programu • podujatia pracovného programu • podujatia vzdelávacieho programu
počet a kapacita priestorov, v ktorých sa uskutočnili podujatia	<ul style="list-style-type: none"> • v hlavnom programe • v OFF programe • v sprievodnom programe • v pracovnom programe • vo vzdelávacom programe
iné parametre hlavného programu	<ul style="list-style-type: none"> • počet prezentovaných krajín • počet režisérov a súborov prezentovaných na DN po prvý raz
počet účinkujúcich divadiel, súborov, skupín a jednotlivcov, účastníkov podujatí	<ul style="list-style-type: none"> • v hlavnom programe • v OFF programe • v sprievodnom programe • v pracovnom programe • vo vzdelávacom programe
počet návštevníkov	<ul style="list-style-type: none"> • hlavný program • OFF program • sprievodné podujatia • pracovné podujatia • vzdelávacie podujatia
počet predaných a vydaných vstupeniek	<ul style="list-style-type: none"> • v hlavnom programe (v cenových kategóriách normal, profi zľava a maxi zľava) • v OFF programe • v sprievodnom programe
počet účastníkov a hostí	<ul style="list-style-type: none"> • zo Slovenska • zo zahraničia
počet ubytovacích zariadení	<ul style="list-style-type: none"> • pre súbory a účinkujúcich • pre individuálnych účastníkov a hostí
počet súvisiaci s medializáciou a propagáciou	<ul style="list-style-type: none"> • mediálni partneri • mediálna kampaň • monitoring médií – SR • monitoring médií – zahraničie • akreditovaní novinári

	<ul style="list-style-type: none"> počet a druhy propagačných materiálov a výstupov distribučné miesta, plochy návštevnosť internetovej stránky
počet spolupracujúcich osôb	<ul style="list-style-type: none"> štáb, dramaturgické rady, konzultanti mladí ľudia – dobrovoľníci spolupracovníci
počet spolupracujúcich subjektov	<ul style="list-style-type: none"> hlavní organizátori spoluorganizátori, z toho kultúrne inštitúcie, vzdelávacie inštitúcie, podnikateľské subjekty, občianske združenia a iné podnikateľské subjekty (finančne aj in kind) inštitúty, nadácie, fondy, grantové inštitúcie,
prehľad zdrojov podieľajúcich sa na finančnom i nefinančnom zabezpečení festivalu	<ul style="list-style-type: none"> % finančných príjmov (verejné zdroje SR, neštátne zdroje SR, zahraničie, sponzoring, vlastné príjmy) pomer finančných a nefinančných (in kind) príjmov prehľad vkladu spoluorganizátorov pomer vynaložených prostriedkov a dosiahnutého ekonomického efektu (napr. pre mesto, región...)

▶▶ KVALITATÍVNE PARAMETRE ▶ ▶ ▶

Naplnenie cieľov a zámerov projektu sa sleduje prostredníctvom kvalitatívnych parametrov efektivity festivalu a tvorí podstatu hodnotenia všetkých členov štábu a dramaturgickej rady festivalu, ktoré sú podkladom pre spracovanie komplexnej správy o festivale. Jednotlivé časti správy sa vlastne vyjadrujú k plneniu sledovaných kvalitatívnych parametrov v rámci jedného ročníka a s ohľadom na vývojové tendencie (porovnanie s predchádzajúcimi ročníkmi a pod.) :

naplnenie cieľov a zámerov projektu	<p>a) zabezpečenie kvalitného a odbornou verejnosťou uznávaného zahraničného divadelného programu</p> <p>b) miera posilnenia rôznych foriem prezentácie slovenského divadla na festivale</p> <p>c) posilnenie vnímania divadelných predstavení v širších súvislostiach (besedy o predstaveniach, semináre, workshopy)</p> <p>d) rozsah prezentácie regionálnej tvorby v rôznych žánroch (divadlo, hudba, výtvarné umenie)</p> <p>e) poskytnutie priestoru pre rozvíjanie kontaktov medzi európskym a slovenským divadlom</p> <p>f) počet a kvalita vzdelávacích aktivít</p> <p>g) kvalita reflexie festivalu</p>
príprava festivalu, koncepcia, selekcia, programovanie, spolupráca s divadlami a súbormi	<ul style="list-style-type: none"> v hlavnom programe v OFF programe v sprievodnom programe
organizačné zabezpečenie festivalu (vrátane techniky a prekladov, propagácie a distribúcie)	<ul style="list-style-type: none"> hlavný program (vrátane satelitných divadelných predstavení) OFF program sprievodný program pracovný program vzdelávací program
zhodnotenie návštevnosti a ohlasu podujatí festivalu	<ul style="list-style-type: none"> hlavný program OFF program sprievodný program pracovné podujatia, vrátane diskusií o inscenáciách vzdelávacie podujatia účasť mladého publika

hodnotenie manažmentu a spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> spoluorganizátori a partneri úroveň služieb poradné orgány štáb podnikateľské subjekty inštitúty, nadácie, fondy, grantové inštitúcie
hodnotenie manažmentu a spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> význam spolupráce a zapojenia mladých ľudí do príprav a realizácie festivalu miera a význam zastúpenia mladého diváka na festivale miera zvýšenia podielu aktivít festivalu prioritne zameraných na mladých ľudí miera a význam zapojenia mladých ľudí do vzdelávacích programov
medializácia a propagácia	<ul style="list-style-type: none"> spolupráca a komunikácia s mediálnymi partnermi mediálne výstupy (print., elektronické médiá / SR a zahraničné) – kvalita a rozsah formy, spôsob propagácie a reklamy, propagačné materiály, veľkoplášne pútače, iné nosiče návrhy na riešenie pre budúcnosť
fundraising	<ul style="list-style-type: none"> prehľad a pomer zdrojov (verejné, neštátne, súkromné, generálny partner, 2 %, vlastné príjmy) efektivita / vyhodnotenie spolupráce strategické návrhy
spätná väzba	<ul style="list-style-type: none"> divácke reakcie mediálne ohlasy spolupracujúce subjekty mladí ľudia – dobrovoľníci slovenská divadelná a kultúrna verejnosť účinkujúci umelci ohlasy zo zahraničia účastníci vzdelávacích podujatí
priebeh spolupráce, komunikácie a vklad spolupracujúcich subjektov	<ul style="list-style-type: none"> hlavní organizátori spoluorganizátori, z toho a) kultúrne inštitúcie b) vzdelávacie inštitúcie c) podnikateľské subjekty, d) občianske združenia a iné spolupracovníci

▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶

projekt vypracovala ▶▶ **Darina Kárová** ▶▶ riaditeľka
v spolupráci s členmi štábu a ▶▶ poradných orgánov
redakcia ▶▶ **Lujza Bakošová**